

ACTA UNIVERSITATIS LODZIENSIS FOLIA BOTANICA (Acta Univ. Lodz., Folia bot.)	14	167-169	2000
---	----	---------	------

NOTATKI NAUKOWE REPORTS

Józef K. Kurowski

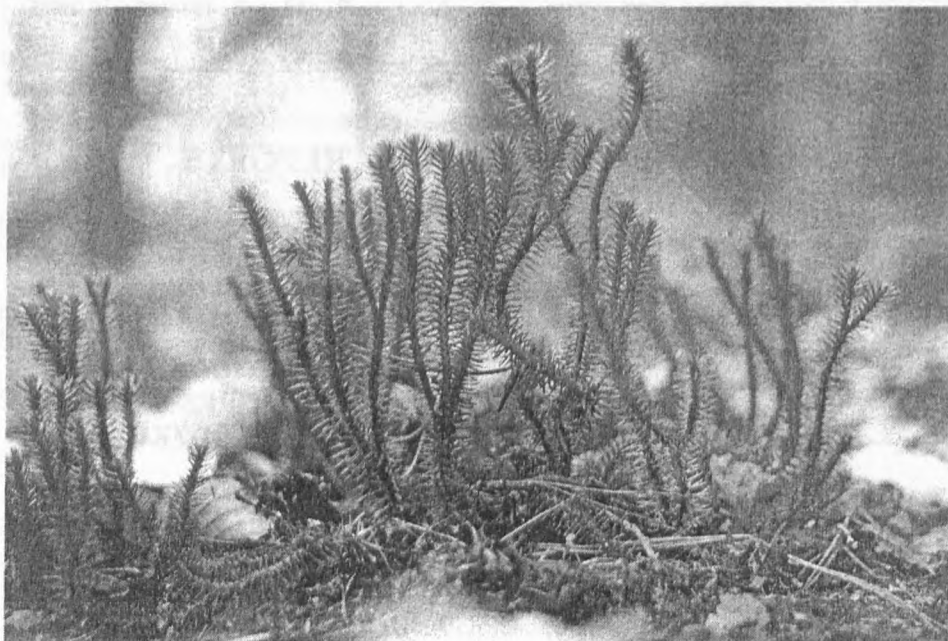
**WIDLAK WRONIEC *HUPERZIA SELAGO*
– NOWY GÓRSKI GATUNEK WE FLORZE
PARKU KRAJOBRAZOWEGO WZNIESIEŃ ŁÓDZKICH**

**THE FIR CLUB-MOSS *HUPERZIA SELAGO*
– THE NEW MOUNTAIN SPECIES
IN THE FLORA OF WZNIESIENIA ŁÓDZKIE LANDSCAPE PARK**

Badania geobotaniczne w uroczysku leśnym Janinów – latem 1998 r. – przyniosły interesujące odkrycie florystyczne. W południowo-wschodniej części lasu, w pobliżu źródeł tzw. Cieku Mineralnego, zostało stwierdzone, nowe dla flory Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich (PKWŁ), stanowisko widłaka wronca *Huperzia selago* (L.) Berhn. ex Schrank & Mart. (fot. 1). Jest to, jak dotychczas, jedyne miejsce występowania tego górskiego i chronionego gatunku w PKWŁ. Wroniec występuje tu w strefie ekotonowej pomiędzy przystrumykowym łągiem jesionowo-olszowym *Circaeo-Alnetum* i grądem typowym *Tilio-Carpinetum typicum*. W drzewostanie dominuje *Alnus glutinosa*, w podszyciu *Corylus avellana*, natomiast w runie *Anemone nemorosa*, któremu towarzyszą: *Oxalis acetosella*, *Hedera helix*, *Athyrium filix-femina*, *Rubus idaeus*, *R. saxatilis*, *R. plicatus*, *Ajuga reptans* i inne.

Stanowisko *Huperzia selago* rozciąga się na przestrzeni 30 m i składa się z 16 płatów o powierzchni od 100 do 2700 cm²; łącznie stanowisko to zajmuje powierzchnię 1 m².

Spośród stanowisk *Huperzia selago* dotychczas stwierdzonych w regionie łódzkim, Janinów znajduje się najbliżej Łodzi – 19 km od centrum miasta. Nieco dalej zlokalizowane są stanowiska: w projektowanym rezerwacie torfowiskowo-leśnym Dobroń pod Pabianicami (21 km) i w rezerwacie jodłowym Łaznów koło Rokicin (24 km). Stanowisko w rezerwacie Torfowisko Rąbień koło Aleksandrowa nie zostało potwierdzone.

Fot. 1. Osobliwość florystyczna PKWL – widłak wroniec *Huperzia selago* na stanowisku w uroczystku Janinów. Fot. J. K. Kurowski

Phot. 1. The floral curiosity of Wzniesienia Łódzkie Landscape Park – *Huperzia selago* in the forest range Janinów. Phot. J. K. Kurowski

Placówka wronca w Janinowie, obok wyżej wymienionych miejsc jego występowania oraz stanowiska w rezerwacie Ruda Chlebacz (w Bolimowskim Parku Krajobrazowym), należy do najdalej na północ wysuniętych w Polsce Środkowej (Jakubowska-Gabara, Jost-Jakubowska 1978, Kurowski 1986, Kucharski, Kurzac 1996).

Badania Jakuba Mowszowicza i Jego uczniów przyniosły systematyczny wzrost liczby stanowisk *Huperzia selago* na obszarze Polski Środkowej, pokrywającym się, w przybliżeniu, z aktualnymi granicami województwa łódzkiego. W 1960 r. znane było jedno stanowisko wronca (Mowszowicz 1960); w połowie lat siedemdziesiątych – trzy (Mowszowicz 1978); następnie – osiem (Jakubowska-Gabara, Jost-Jakubowska 1978); w latach osiemdziesiątych – 10 stanowisk (Kurowski 1986), a obecnie – 20 (Kucharski, Kurzac 1996). Ostatnio przybyły kolejne nowe stanowiska tego gatunku: w Lasach Gostynińskich i w Bełchatowskim Okręgu Przemysłowym (mat. npbl. autora).

PIŚMIENNICTWO

- Jakubowska-Gabara J., Jost-Jakubowska B. 1978. *Element górski we florze Polski Środkowej*. *Fragm. Flor. Geobot.* 24 (2): 259-272.
- Kucharski L., Kurzac M. 1996. *Rozmieszczenie geograficzne Huperzia selago, Diphasium complanatum i Lepidotis inundata (Lycopodiaceae) w środkowej Polsce*. *Fragm. Flor. Geobot.*, Ser. Polonica 3: 131-139.
- Kurowski J. K. 1986. *Ocena stanu flory w rezerwach przyrody Polski Środkowej*. *Acta Univ. Lodz.*, Folia soz. 3: 205-224.
- Mowszowicz J., 1960. *Conspectus florae lodziensis*. ŁTN, Łódź: 1-375.
- Mowszowicz J., 1978. *Conspectus florae Poloniae Medianae*. Wyd. UŁ, Łódź: 1-395.